

24-03-034

NY VERDEN kampen for åndelig og moralsk opprustning

VÅR INTELLIGENS - DUMHETENS REDSKAP?

Massemedia spyr diagnoser, meninger og fakta. Mater og metter oss. Aldri har du og jeg visst så meget om ting og mennesker fra så mange steder.

Aldri tidligere har vi møttes, talt og skrevet så meget om fred, og aldri er det brukt så mange penger og ressurser på å være forberedt på krig. Aldri har det vært holdt så mange konferanser og blitt nedsatt så mange komiteer for å utrede forskjellen mellom rike og fattige verdensdeler. Aldri har forskjellen økt raskere. Aldri har vi investert så mange millioner i helsetjenesten, og aldri har vi klaget så høylydt over dens mangler og utilstrekkelighet.

Aldri i historien har så mange forskere forsket jord, hav og atmosfære - og aldri har jord, hav og atmosfære vært mer preget av menneskets ødeleggende utbytting. Søndag etter søndag ber vi i kirkebønnen at Gud må hjelpe oss å ta vare på Hans skaperverk - samtidig som vår hverdag domineres av jakten på større komfort, høyere levestandard, flere raffinerte nytelser.

Når vår intelligens blir egoismens tjener, leder det til dumhetens rike, hvor vår livsstil er på kollisjonskurs med våre idealer. Gud sa til profeten Jeremias: "Hør min røst, så vil jeg være deres Gud og dere mitt folk. Dere skal vandre på alle de veier jeg viser dere - så det må gå dere vel."

Den Hellige Ånd er menneskets mest intelligente informasjonskilde, som har den fulle oversikt over det indre menneske, den ytre atmosfære og alt imellom. Som ser sammenhengen, kjenner balansen. Forstår de åndskrefter som brytes i vår menneskelige natur. Som kan rettledende og gi kraft til den handling som er nødvendig.

Det er lydighet mot Gud som teller. Det er Skaperen vår intelligens skulle tjene.

REVY MOT STRØMMEN

"De er unge idealister som vil tolke sine følelser med egne ord og virke som vekkerklokker i en egosentrisk og kynisk tid."

Slik beskrev Hufvudstadsbladet revyen "Hvem Narres" etter oppførelsen i Helsinki i midten av mai. Over 2000 så de 7 oppførelsene. Helsinki by kjøpte to forestillinger for skolene. Finnene legger vekt på nordisk samarbeid, og mange understreket betydningen av at nordisk ungdom gjennomførte dette prosjektet sammen. Presidenten i Nordisk Råd mottok dem og bidro til at Nordisk Kulturråd ga dem finansiell støtte.

Avgangsklassene fra 22 av Helsinkis vide-regående skoler kom. "Endelig et show som gir oss noe på en måte vi forstår," sa en student. "Kirken og byen", fellesorganet for alle Helsinkis menigheter, viet revyen hele første- og annensiden, under overskriften "Tro, håp og mot".

Om mange av de unge revydeltakernes tilknytning til MRA, skrev Hufvudstadsbladet: "MRA er en bevegelse som står for hjertets revolusjon via de fire absolutte kravene ærlighet, renhet, uselviskhet og kjærlighet." MRA er blitt kritisert for å fremstille seg som et alternativ til kommunismen, fortsatte artikkelen, men bevegelsen har møtt kritikken med å hevde at den hverken er anti-kommunistisk eller anti-kapitalistisk, "men mot materialismen og ateismen i dem begge."

Fra Helsinki tok revygruppen den 1500 km. lange turen med buss og bil til Tromsø, hvor revyen ble vist ni ganger. Deretter fulgte Bardufoss ned forestillinger for det militære.

20. juni kl. 19.00 avsluttes den åtte måneder lange turneen med en forestilling i Sandvika kino, Bærum. Billetter kan bestilles over tlf. 54 80 35 eller kjøpes ved inngangen.

LYSGLIMT I GUATEMALA

Soldater ventet med våpnene klare da læreren, advokaten og kristelig-demokraten Jose kom hjem fra jobben en dag i 1980. Heldigvis satt han enda i bilen, og klarte å unnsnippe i vill fart. Med venners hjelp gikk han i dekning. To måneder senere kom han seg i eksil til Costa Rica. Familien flyttet etter.

Jose hatet de militære innerlig. Det var de som etter all sannsynlighet sto bak drapsforsøket. Samtidig ville han helst frigjøre seg fra hatet, for å skape en bedre fremtid for Guatemala. I Costa Rica ble han etterhvert oppmerksom på en oberst ansatt ved Guatemalas ambassade. Han bestemte seg for å be obersten om tilgivelse for sitt hat. Etterhvert innrømmet og beklaget obersten måten de militære hadde gått frem på. Det ble også klart at han hadde kjent til planene om å ta livet av Jose. Nå ble de to til slutt venner. Da en representant for indianerbefolkningen i Guatemala senere var på besøk i Costa Rica, ba obersten om tilgivelse for forfølgelsen av indianerne.

Guatemala har vært gjennom en mørk periode som ord knapt kan beskrive. I 1985 ble

det slutt på 30 års militærdiktatur. Jose var en av de heldige som unnslopp med livet i behold. Tusener ble drept, tusener har fått stemplet "forsvunnet". Fra 1980-82 ble bortimot 200 lokale ledere fra det kristelig-demokratiske partiet drept. Dødsskvadroner og halv- og helmilitære grupper sto bak. Indianerne kom i kryssilden mellom de militære og geriljaen. Hele landsbyer ble nesten utslettet.

I dag er kristelig-demokraten Vinicio Cerzo president etter valget i 1985. Men de fleste snakker om en demokratisk utvikling og ikke om fullt demokrati. De militære står fortsatt på vakt i kulisene. De vil ikke ha noen "president Alfonsin" og noe oppgjør med fortiden. Selv om Argentinas Alfonsin måtte slå retrett, brakte han mye urett frem i lyset. Men i Guatemala hersker for det meste fortidens mørke.

Spørsmålet er nå om den begrensede frihet Guatemala har vunnet, kan utnyttes til en bevisstgjøring henimot ansvar, soning og tilgivelse. Og at det mange innrømmer privat kan komme til uttrykk offentlig. I et slikt perspektiv er historien om Jose og obersten viktig.

I det perspektivet fant det sted en kon-

mer jeg har truffet. Alle andre klager." Forklaringen må være en trygghet vi hele tiden følte over å være på rett sted til rett tid.

Frustrasjonen hos landets innbyggere over den knugende utenlandsgjelden, var åpenbar. Det var lett å tro en ledende psykiater i Dar-es-Salaam som spådde en eksplosjon "akkurat her på stedet". Det uunngåelige samtaleemnet var om det finnes en farbar vei til en mer menneskelig verdensorden. I et slikt perspektiv så en tanzanianernes sterke sider. De har mye å bidra med som er mangelvare hos oss europeere, med vårt kalde og etterhvert mer overfladiske menneskesyn.

Det en har lest, er at landet hører til verdens 25 fattigste - i levestandard, ikke i naturressurser. At regjeringens økonomiske politikk for en stor del har vært mislykket, men at man i sjelden grad har lyktes i å forene mange stammer til en

feranse for Moralsk Opprustning i Guatemala 23-26 april, med deltakelse fra andre mellomamerikanske land, Nord-Amerika og Europa. Det var det undertrykte og forfulgte Guatemala som tok ansvar for denne konferansen. I tillegg til Jose, var det en som hadde levd i eksil i 30 år.

En annen var den eneste kvinnelig indianske representanten i nasjonalforsamlingen. De er bare åtte indianere i parlamentet. Men indianerne utgjør 65% av landets folketall. En fjerde var en fagforeningsleder som hadde opplevd drapsforsøk og var blitt kidnappet for to år siden. Da gjorde han opp sitt regnskap med Gud, og døden ble ikke lenger en stor trussel, fortalte han.

Vi fikk se glimt av hva Guatemala kunne bli. Fagforeningsledere, intellektuelle, indianerledere, militære og forretningsfolk i dialog og fellesskap. Splittede familier som var blitt hele. Amerikanere som oppriktig lyttet til dem alle.

Guatemala er et vakkert land. Vulkaner, blågrønne innsjøer, en evig blomstrende flora. Drømmen må være at det blir harmoni også i det menneskelige fellesskap. Men det er langt igjen. Foreløpig er det bare lysglimt i mørket. Bjørn Ole Austad

nasjon. Det som slo oss, var en indre frihet hos dem vi snakket med som gjorde det mulig for dem å innrømme hvor landet hadde feilet, og samtidig bære over med oss hvite på mange punkter.

Vi var invitert gjennom en prestefamilie i Den østlige synoden for den evangelisk-lutherske kirken, og fikk dermed anledning til å komme "på innsiden" av et afrikansk kirkemiljø som et regjeringsmedlem betegnet som spesielt progressivt.

Min danske reisefelle, Tove Cooper, representerte Dansk/Tanzaniansk vennskapsforening, som er i ferd med å bygge et partnerskap mellom fagfolk innen forskjellige miljøer i begge land.

Selv kunne jeg overbringe en hilsen til Synoden fra Høvik prosti, og merket interessen for et mulig partnerskap mellom kvinner og ungdom fra så vidt forskjellige miljøer som Bærum og det østlige Tanzania.

Japan:

SÅRE KNÆR OG FØLELSER

Å sitte på gulvet - fortrinnsvis med bena i kors, og spise med pinner, er en kunst for de tøylige. Japan-besøkere kan oppleve å få både såre knær og krampe i fingrene.

Men de opplever noe mer: En særegen kultur som fremdeles holder dette lukkede øyriket i sitt grep. Fra midten av 1500-tallet, da portugiserne som de første fra

Forts. siste s.

Blant den vestlige industriledergruppen som besøkte Japan i mai var herr og fru Giscard d'Estaing fra Frankrike (til h.). Til v. sjefen for Canon, Kaku, og grunnleggeren av Mitsubishi Research Intitute, Nakajima.

BÆRUM TIL TANZANIA

Regntiden var over, landet møtte oss med blomster og en temperatur til å leve med. Men møtet var en utfordring: Hva representerer du, europeer, i vår virkelighet? Tanzanianerne var ikke aggressive. Spørsmålet ble stilt i ditt eget hjerte.

Ingen kan beskrive Tanzania etter et tre ukers besøk. Det spørres om det overhodet er mulig å gi en vurdering som ikke er bestemt av din egen grunnleggende innstilling, å dømme etter forskjellen i uttalelsene fra europeere vi snakket med der nede. Hele skalaen var representert, fra håp og kjærlighet til total oppgitthet.

Etter noen dager i en Landrover uten fjæring på veier som trosset enhver beskrivelse, sa guiden noe overraskende (han var en ledende funksjonær i den nye hovedstaden Dodoma): "Dere er de tøffeste da-

Vi fikk anledning til å møte en rekke kvinne- og ungdomsgrupper, og fryde oss over den rike afrikanske sangen vi ble mottatt med overalt. En utfordring var det å tale til 100 kvinner som representerte fem menigheter i Dar-es-Salam, kvelden før hjemreisen. Toneangivende kvinner der i byen og i Morogoro og Dodoma hadde påpekt for oss sin frustrasjon over de store internasjonale kvinnekongressene, hvor dagliglivets problemer for majoriteten av afrikanske kvinner hadde fått liten plass. Ville det vi hadde å fortelle fra vårt eget liv, ha mening for disse kvinnene?

En hilsen vi fikk fra Synoden etter hjemreisen, ga denne oppsummeringen: "Fred i verden og en balansert verdensøkonomi kan drøftes ved internasjonale konferanser, men det avgjørende skjer når (man) kan tale sammen med kjærlighet og respekt. Å lære hverandre å kjenne er grunnlaget for det vi kan utrette sammen." Eva Riise Hanssen

tallet, da portugiserne som de første fra Vesten kom til Japan, og fram til idag har manglende forståelse for Japans annerledeshet skapt problemer for omverdenen.

Det gjelder også i de nåværende handelskonflikter. Japanerne beskyldes for å lukke sitt eget hjemmemarked mot import, men hevder selv at de gjør hva de kan for å bryte ned import-barrierene som er innebygget i selve samfunnsmonsteret.

Samtidig oversvømmer japanske varer de vestlige markedene, med arbeidsløshet og bedriftsnedleggelse som resultat, ikke minst i USA. Dype følelser settes i sving. "Vi skulle ha sluppet fire bomber på dem isteden for to," sa en amerikansk politiker nylig.

Ifølge sin tradisjon sier ikke japanerne direkte hva de tenker, men følelser lar seg ikke trylle bort. "Japanerne føler seg mobbet, bitre og fornærmet," skrev Washington Posts korrespondent. "Det som ligger bak Japans handelsoverskudd er ikke japansk proteksjonisme eller ufine metoder, men det faktum at Vestens økonomi er svekket," skriver en japansk journalist.

Begge sider har vel noe rett i sine beskyldninger. Men det hjelper lite å ha rett hvis handelssamkvem og vennskap blir skadelidende.

Det var bakgrunnen for et Japan-besøk i mai av vestlige industriledere engasjert i Moralsk Opprustning. Gruppen på 15 ble ledet av Frits Philips, tidligere sjef for Philips-konsernet i Holland. Som innbydere sto sentrale skikkelser i Japans næringsliv som hadde deltatt i en rundebordskonferanse om handelskonfliktene i Caux, Sveits i fjor sommer.

De 15 gjestene oppdaget snart at deres vertskap ikke hadde ligget på latsiden. Møter med vise-ministeren for industri og handel (MITI), Industriforbundet og sjefene for en rekke japanske verdensfirma (Canon, Nissan, Panasonic, Bank of Tokyo,

osv.) var arrangert. Diskusjonens bølger kunne gå høyt. Men, som Japans viktigste økonomiske dagsavis rapporterte på første side: "Når samtalene ble for følelsesladet, kom noen med en konstruktiv tilnærming. I Japan er det oppstått et nytt og verdifullt nettverk av mennesker."

Japanerne som hadde vært i Caux hadde også utfordret sine ledere til å vise større internasjonal solidaritet og ansvarsbevissthet. I et brev til statsminister Nakasone kort før han i april dro til Washington for å møte president Reagan skrev de: "Den nåværende krise er en ulykke vi selv har bragt over oss. Radikale forandringer må til i vårt eget land, like radikale som under Meijirevolusjonen (1860-årene). Dette kan bare skje om Japan, som hittil har satt sine nasjonale interesser først, gir prioritet til å fremme fred og velstand i hele verden, og konkretiserer dette ved å gjennomføre bestemte forandringer hjemme. Vårt land holder på å bli et stebarn blant nasjonene fordi det ikke har noe klart mål."

I brevet fremsettes så en rekke konkrete forslag, bl.a. at det som spares ved Japans lave rustningsnivå i sin helhet skal gå til u-hjelp. Brevet er undertegnet av konsernsjefen i Canon og 7 andre industriledere.

En ting ble klart etter møtene i Japan: Evnen til å lytte, tid og tålmodighet er forutsetninger for å komme til forståelse. Språket er en barriere. Midt i vår travelhet er utfordringen til både øst og vest om vi er rede til å satse så mye av våre liv at broer kan bygges og tillit vokse.

En voksende kjerne synes rede til å gjøre det. 24-27 august finner en ny rundebordskonferanse om handelskonfliktene sted i Caux. Blant dem som kommer hele veien fra Japan er sjefen for Canon og styreformannen i Nomura Securities, et av verdens største finansieringsselskap.

Jens-Jonathan Wilhelmsen

NY VERDEN vil fremme en kristen revolusjon, som forandrer både menneskers holdninger og samfunnsforholdene, bygget på absolutte moralnormer og Guds ledelse.

Utgiver: Moralsk Opprustning, Postboks 3018 — Elisenberg, 0207 Oslo 2.
Tlf. 44 64 78. Postgiro 5 12 57 94. Bankgiro 6030.05.08831.

Ansvarlig: Jens J. Wilhelmsen.